

Memorie van toelichting
Behorende bij de 5e wijziging van de begroting 2026

Autorisatieniveau:

Uitgangspunt is dat PS een kaderstellende en autoriserende rol hebben. Conform de verslaggevingsvoorschriften op het niveau van de programma's, maar voortvloeiend uit specifieke afspraken tussen GS en PS (PS-besluit SERV-145 d.d. 6 juni 2014) worden ook de wijzigingen tussen programmaonderdelen (doelstellingen) binnen een programma ter autorisatie voorgelegd. Wijzigingen (zowel lasten als baten) kleiner dan € 100.000 worden niet separaat toegelicht.

Programma's

02 Programma Woonplaats Zeeland

020106 Milieu: Woon- en werkklimaat zijn versterkt

- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.
- Het restant van de provinciale cofinanciering en de SPUK middelen voor de Schone Lucht Akkoord projecten dienen beschikbaar te blijven voor de afronding van deze projecten in 2026.

020107 Ruimtelijke Kwaliteit: toekomstbestendig wonen in Zeeland

- In voorbereiding op de derde ronde budgetbewaking 2025 zijn de voorlopige subsidieaanvragen beoordeeld. Op basis hiervan hebben we een eerste inschatting gemaakt van de te verwachten lasten in 2025 en verder. Nu de definitieve bedragen en startdata bekend zijn volgt de volgende begrotingswijziging waarmee we de lasten ramen in de juiste boekjaren.
- Er zijn drie gemeenten in Zeeland die een subsidie toegekend hebben gekregen vanuit één van de twee Rijksregelingen. De uitvoering van de toekenning zal begin 2026 worden gerealiseerd. We stellen voor om de incidentele middelen beschikbaar te stellen in 2026.

020108 Toerisme en recreatie: bestemming in balans

- In het eerste kwartaal van 2025 hebben wij een meerjarige subsidie verleend van € 800.000 voor de inrichting van het visserijmuseum Breskens. Wij hebben de realisatie tot en met 31 december 2025 opgevraagd. Naar aanleiding van deze informatie hebben we de lastenneming moeten corrigeren. Er is minder uitgegeven dan oorspronkelijk begroot voor het jaar 2025. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van € 295.000 te betrekken bij de herbestemming van het rekeningresultaat en opnieuw beschikbaar te stellen in 2026.

020109 Ruimtelijke kwaliteit: omgevingsvisie en verordening, advies

- Herstel/versterking integraal beleid. Projecten en uitgaven lopen door t/m 2027
- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.

020110 Ruimtelijke kwaliteit: toekomstbestendige bedrijventerreinen

- In de decembercirculaire 2025 hebben we middelen ontvangen voor de pilot toekomstbestendige bedrijventerreinen. We ontvangen de decembercirculaire altijd nadat de 3e ronde budgetbewaking (slotwijziging) in uw staten is geweest. We kunnen daarom geen middelen meer ramen in het betreffende jaar. We stellen voor om deze middelen nu via de herbestemming beschikbaar te stellen voor 2026.

Totaal programma 2

Exploitatie	
Lasten	Baten
84.364	
153.210	76.605
184.597	
600.000	
295.419	
300.000	
17.500	
708.917	
2.344.007	76.605

03 Programma Balans in landelijk gebied

030103 Natuurherstel

- 2025 heeft in het teken gestaan van uitvoeren koplopersmaatregelen, programma natuur en natuurherstel icm opzetten van Stikstofplan en programma landelijk gebied. Tegelijk is landelijk beleid stilgevallen door kabinet. Nu zijn plannen gereed en staat uitvoering voorop. Met nieuwe kabinet Zeeland 2050 met daarin natuurherstel en stikstof is het van belang om dit budget ook voor 2026 beschikbaar te hebben. Daarnaast dient in kader van verantwoordingsvoorschriften een deel van het uitvoerings budget 2025 Zeeuwse Intergrale gebiedenaanpak overgeheveld te worden.
- Onder andere naar aanleiding van de realisatie in 2025 is de planning van de SPUK Programma Natuur fase 1 en fase 2 geactualiseerd.

030105 Natuurbeleving: verbreding en verbinding

- Op basis van de Agenda Natuurinclusief van het Rijk zijn projecten in voorbereiding waarvan de lastneming in 2026 moet worden gerealiseerd. Voorgesteld wordt het budget van 2025 over te hevelen.

030106 Volhoudbare landbouw

- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.

030107 Natuurbeheer

- Via de decembercirculaire 2025, die na slotwijziging gepubliceerd is, zijn middelen ontvangen. We stellen we voor om deze middelen nu via de herbestemming beschikbaar te stellen voor 2026.

030108 Natuurontwikkeling

- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.

030109 Natuurbescherming

- Natuurinclusief isoleren

039999 Ambtelijke inzet

- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.

Totaal programma 3

Exploitatie	
Lasten	Baten
2.543.210	
3.021.075	3.021.075
280.000	
60.000	
568.474	
48.098	
1.873.145	1.873.145
25.425	
8.419.427	4.894.220

04 Programma Ondernemend Zeeland

Exploitatie	
Lasten	Baten

040109 Vestigingsklimaat, imago en talent		
In 2025 is een aanvraag gedaan door een samenwerkingsverband van verschillende onderwijsinstellingen voor een JTF-subsidieaanvraag voor de eerste fase in de ontwikkeling van een nucleair kenniscluster. Hiervoor is cofinanciering nodig, die deels bekostigd kan worden uit de resterende budgetten van 2025 en deels uit die van bestaand budget in 2026. Het voorstel is een deel van het incidenteel budget her te bestemmen ter dekking van deze		
-	voorzien subsidieverlening in 2026.	200.000
Onder de vlag van de Regio Deal North Sea Port District (NSPD) zijn in 2025 subsidies beschikt in het kader van project 'Kenniswerf Vlissingen als ontwikkel-, test- en demo-omgeving'. Dit project valt binnen sleutelopgave 'Aantrekken van talent', deelopgave 'Innovatie' en is in uitvoering. De realisatie blijft iets achter op de ramingen. De meerjarig beschikbaar gestelde middelen, zowel provinciale cofinanciering als Rijksmiddelen (SPUK), dienen conform afspraken beschikbaar te blijven en geraamd te worden naar gelang daadwerkelijke bestedingen. Daarom stellen we voor de provinciale middelen her te bestemmen voor 2026 en 2027.		235.042
040110 Innovatie, valorisatie en ontwikkelkracht		
-	Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.	95.823
040111 Transitie naar een duurzame en klimaatneutrale economie		
-	Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.	68.625
-	Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.	53.824
De Provincie heeft een specifieke uitkering en aanvullend een decentralisatieuitkering ontvangen van het Rijk voor wat betreft de werkzaamheden op het gebied van inpassing Kernenergie. In voorbereiding op het besluit over de definitieve locatiekeuze is nauw samengewerkt. De capaciteitsinzet in 2025 is uiteindelijk iets lager uitgevallen dan aan de voorkant ingeschat, waardoor er sprake is van een onderbesteding op de overkoepelende doelstelling.		
-	Omdat de werkzaamheden in 2026 onverminderd door blijven gaan, stellen we voor de resterende middelen her te bestemmen voor 2026.	430.517
040112 Europa, Rijk en Regio		
Aan de uitvoering van diverse Europese subsidieprogramma's (POP3, NSP, OP Zuid, JTF, Interreg) zijn kosten verbonden. Hiervoor was geld beschikbaar in 2025. Met name de Uitvoeringskosten voor de programma's (uitfasering) POP3 en NSP- ondergebracht bij Uitvoeringsorganisatie RVO - zijn grillig en fluctueren nogal over de jaren heen. De niet bestede middelen in 2025 zijn in later jaren nodig om deze kosten aldaar alsnog te kunnen dekken. Voorstel is een groot deel van deze middelen her te bestemmen.		
-		456.000
Totaal programma 4		1.539.831

05 Programma Mobiliteit op maat

050112 Investeren in bereikbaarheid voor personen en goederen

		Exploitatie	
		Lasten	Baten
In de Najaarsnota 2025 is een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor het bereikbaarheidsplan Westerscheldetunnel. Daarnaast hebben we € 100.000 uit bestaande budgetten ingezet. We hebben destijds de volgende			
-	inschatting gemaakt: € 300.000 in 2025 en € 300.000 in 2026. Uiteindelijk blijken de inhuurkosten voor 2025 lager dan voorzien. We houden een bedrag over van € 129.000. Dit bedrag herbestemmen we voor het jaar 2026.	129.000	
In de decembercirculaire 2025 hebben we middelen ontvangen voor de aanpak van de bouwroute Veerse Meer Zuid (aanpassing overweg Nieuwe Kraaijertsedijk). We ontvangen de decembercirculaire altijd nadat de 3e ronde			
-	budgetbewaking (slotwijziging) in uw staten is geweest. We kunnen daarom geen middelen meer ramen in het betreffende jaar. We stellen voor om deze middelen nu via de herbestemming beschikbaar te stellen voor 2026.	413.000	
050113 Uitvoering regionale mobiliteitsstrategie			
Binnen de subsidieregeling Mobiliteitshubs hebben de meeste van de ontvangen aanvragers subsidie ontvangen. Enkele aanvragen vroegen nog om nadere afstemming met de desbetreffende gemeenten. Dit is inmiddels gedaan.			
-	We konden de subsidiebeschikkingen in 2025 niet meer versturen, waardoor de lasten zullen vallen in 2026. Het gaat om een bedrag van € 271.623. We stellen voor om dit bedrag opnieuw beschikbaar te stellen in 2026.	271.623	
-	Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.	26.651	
Totaal programma 5		840.274	-

06 Programma Iedereen telt!

060105 Basis voor Cultuur en Erfgoed

In 2025 zijn subsidies beschikt in het kader van de subsidieregeling restauratie Rijksmonumenten. Voor het opengestelde subsidieplafond van € 3,2 miljoen was in 2025 budget beschikbaar. Van twee projecten zijn de startdata in een later stadium nog gewijzigd naar (boek)jaar 2026, waardoor de lasten pas in dat boekjaar vallen. Dit heeft geleid tot een onderbesteding in 2025 en het voorstel is die middelen her te bestemmen voor 2026.		282.318	
060109 Innovatie en Transitie			
De bestedingen 2025 voor projecten in het kader van Regio Deal NSPD, deelopgave Cultuur, zijn iets anders uitgevallen dan aanvankelijk geraamd. Om recht te doen aan de afspraken in (de stuurgroep) RD NSPD, is het voorstel			
-	de niet bestede provinciale middelen/cofinanciering op de RD NSPD uit 2025 her te bestemmen voor de komende jaren.	102.002	
-	Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.	33.147	
060110 Leefbaarheid – Meedoen en Gezond in Zeeland			
In 2025 is de Implementatiefase voor Kenniscentrum Slavernijverleden gestart (zaaknummer 619280). Het voorstel is de resterende middelen uit 2025, bijeengebracht door Provincie en de gemeenten Middelburg, Veere en			
-	Vlissingen, opnieuw beschikbaar te stellen voor het vervolg in 2026.	104.225	
In 2024 hebben PS incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de vastgestelde Leefbaarheidsagenda 2024-2027, ter ondersteuning van maatschappelijke initiatieven op het terrein van zorg, sociale samenhang, eenzaamheids- en armoedebestrijding, gezondheid en participatie. Het voorstel is de resterende middelen uit 2025 her te bestemmen voor 2027 en aldaar in te zetten voor openstellingen van de gelijknamige			
-	subsidieregeling.	196.982	
Totaal programma 6		718.674	-

07 Programma Bestuur

		Exploitatie
--	--	-------------

- 070104 Signalerend bestuur**
- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.
- 070105 Weerbaar bestuur**
- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.
- Totaal programma 7**

Lasten	Baten
8.203	
70.000	
78.203	-

08 Programma Energie op klimaat!

- 080101 Klimaatadaptie, voldoende zoet water**
- In 2025 en begin 2026 zijn grote uitvoeringsprojecten in onderzoek waarvan de uitvoering in 2026 start. Daarom is het nodig dat de uitvoeringsgelden opnieuw beschikbaar komen in 2026
- 080103 Energietransitie**
- Onder andere naar aanleiding van de realisatie in 2025 is de planning van de SPUK CDOKE geactualiseerd.
- Totaal programma 8**

Exploitatie	
Lasten	Baten
582.950	
628.886	628.886
1.211.836	628.886

96 Ondersteuning

- 960101 Personeel**
- Conform eerder gemaakte afspraken blijven personeelsbudgetten voor onder andere thuiswerkplek en duurzame inzetbaarheid beschikbaar voor dit doel.
- 960102 Huisvesting en facilitaire zaken**
- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.
- 960103 ICT**
- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.
- 960104 Overige overhead**
- Wijzigingen onder de € 100.000 worden niet separaat toegelicht.
- Totaal programma 96**

Exploitatie	
Lasten	Baten
398.718	
1.386	
11.436	
60.000	
471.540	-

98 Reserves

- 989699 Bestemmingsreserves overhead**
- Onttrekkingen voor diverse doelstellingen
- Totaal programma 98**

Exploitatie	
Toevoegingen	Onttrekkingen
	10.024.081
-	10.024.081